

BESTUURLIJKE AANPAK

'Criminele organisaties hebben altijd een lokale uitvalsbasis nodig'

In de jongste beleidsnota van de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon staat bestuurlijke aanpak helemaal bovenaan. Waarom vindt de minister dat zo belangrijk?

Jan Jambon: 'Te lang ging men ervan uit dat misdrijven en overlast alleen strafrechtelijk konden worden benaderd. Toch is het mogelijk om vanuit het lokale niveau, mits een efficiënte bestuurlijke aanpak, criminelen en veroorzakers van overlast al in een vroege fase van hun activiteiten te dwarsbomen.'

Welke rol speelt het lokale niveau in dit verhaal?

Jan Jambon: 'Criminele organisaties hebben altijd een lokale uitvalsbasis nodig. De effecten van hun activiteiten uiten zich in eerste instantie op lokaal niveau. Zo worden bijv. illegale winsten uit drugshandel witgewassen in horecazaken of nachtwinkels. Lokale drugshandel zorgt voor overlast en kleine criminaliteit en kan leiden tot zwaardere misdrijven of verloedering van de buurt. Door aangepaste bestuurlijke maatregelen te nemen hebben lokale overheden de sleutel in handen om te voorkomen dat criminele entiteiten zich via legale structuren innestelen in de gemeente. Zo kan de burgemeester een plaatsverbod opleggen of een pand sluiten waar drugs verhandeld worden. Vergunningen kunnen worden geweigerd of ingetrokken, bepaalde inbreuken of vormen van overlast kunnen worden beteugeld met administratieve geldboetes, enz. Bestuurlijke aanpak betekent ook dat men een bepaald fenomeen tracht aan te pakken door alle actoren samen te brengen die daarbij een rol kunnen spelen om afspraken te maken over hoe er gezamenlijk, door

onderling informatie uit te wisselen, met respect van eenieders bevoegdheden, rechten en plichten, efficiënt kan worden opgetreden.'

U wil de lokale besturen meer slagkracht bieden?

Jan Jambon: 'Met enige creativiteit en dynamisme is er vandaag al veel mogelijk binnen het bestaande wettelijke kader. Maar ik wil een aanpassing van het juridische kader voorzien, zodat de burgemeesters over een optimaal instrumentarium aan mogelijke bestuurlijke handhavingsmaatregelen en sanctiemogelijkheden beschikken. Het studierapport Bestuurlijke handhaving van georganiseerde misdaadfenomenen, een leidraad', van wijlen prof. dr. Brice De Ruyver, bracht al heel wat geslaagde voorbeelden van bestuurlijke aanpak in kaart. De ARIEC's (de Arrondissementale Informatie- en Expertisecentra) in Limburg, Antwerpen en weldra ook in Namen, gaan de lokale overheden operationeel adviseren en ondersteunen bij de bestuurlijke aanpak op hun grondgebied. Deze proefprojecten moeten een beter inzicht bieden in de knelpunten die de evolutie naar een effectieve en efficiënte bestuurlijke aanpak vandaag nog belemmeren. Ook de AD Veiligheid en Preventie staat als federaal kennis- en ondersteuningsplatform ter beschikking van de bestuurlijke overheden die op zoek zijn naar informatie, expertise of een ondersteunend instrumentarium. De AD staat in voor een verdere bewustzijnsvergroting inzake het belang van bestuurlijke aanpak, het optimaliseren van de contacten en de uitwisseling van ervaringen tussen de betrokken actoren, en het aanbrengen van mogelijke oplossingen voor de gedetecteerde knelpunten.

Een wettelijke regeling rond informatiedeling, zoals de BIBOB-wetgeving in Nederland, is noodzakelijk omwille van de rechtszekerheid, maar is op zich geen garantie voor succes. Het delen van informatie is vooral een kwestie van vertrouwen, wederzijds respect voor ieders bevoegdheden en een goede verstandhouding tussen alle betrokken partners.'

Meer en meer lokale overheden pakken de georganiseerde criminaliteit aan via de bestuurlijke weg. Ze krijgen daarvoor nu ook volop ondersteuning van de AD Veiligheid en Preventie.

- 3 ARIEC's ondersteunen gemeenten in strijd tegen georganiseerde criminaliteit
- 4 ARIEC Limburg: Steun aan 44 Limburgse burgemeesters
- 5 Genk was pionier in België
ARIEC Namen zit in de voorbereidingsfase
- 6 ARIEC Antwerpen: 'Het lokale bestuur geeft aanzet voor acties'
- 7 De rol van de AD Veiligheid en Preventie

EVENEENS IN DIT NUMMER

- 2 Al zes uitvoeringsbesluiten bij Wet Private Veiligheid
- 8 Veiligheidsmonitor: hulpmiddel voor bijsturing veiligheidsplannen
Bestrijding overlast geëvalueerd
Impactevaluatie SVPP's

Minister Jan Jambon: 'Het delen van informatie is in de eerste plaats een kwestie van vertrouwen, wederzijds respect en een goede verstandhouding tussen alle betrokken partners.'

Al zes uitvoeringsbesluiten bij Wet Private Veiligheid

Op 31 oktober 2017 verscheen de nieuwe Wet Private Veiligheid in het Belgische Staatsblad (zie Besafe 45, december 2017). Sindsdien verschenen er ook al zes van de veertig bijhorende uitvoeringsbesluiten. Een stand van zaken.

Wie houdt toezicht op naleving nieuwe Basiswet Private en Bijzondere Veiligheid?

De nieuwe Wet Private en Bijzondere Veiligheid kent meer bevoegdheden toe aan de sector, maar voorziet ook in een strengere controle door de overheid. Die taak komt nog steeds toe aan de Inspecteurs Private Veiligheid van de Algemene Directie Veiligheid en Preventie bij de FOD Binnenlandse Zaken en de sociaal inspecteurs van de FOD WASO, de RSZ en de RVA in het kader van het Sociaal Strafwetboek.

► **Koninklijk besluit van 19 december 2017** betreffende de aanwijzing van de ambtenaren en agenten gemachtigd om toezicht te houden op de toepassing van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid en haar uitvoeringsbesluiten, BS 25 januari 2018.

Model van legitimatiekaart Inspecteurs Private Veiligheid is nu gedefinieerd

Zoals hierboven aangegeven komt de controle van de private veiligheid toe aan de Inspecteurs Private Veiligheid van de Algemene Directie Veiligheid en Preventie bij de FOD Binnenlandse Zaken. De administratieve praktijk kende hen al een legitimatiekaart toe, het koninklijk besluit bepaalt nu het model en de gegevens die ze moet bevatten.

► **Koninklijk besluit van 2 november 2017** tot vaststelling van het model van de legitimatiekaart van de inspecteurs die zijn belast met de controle van de private veiligheid en de privédetectives, BS 14 november 2017.

Vanaf 1 december nieuwe borden voor aanduiding zones met private bewakingsactiviteiten

Vanaf 1 december 2017 moeten bewakingsondernemingen, interne bewakingsdiensten en veiligheidsdiensten nieuwe aanwijzingsborden gebruiken op de plaatsen waar ze goederen bewaken, evenementen, luchthavens of stations beveiligen en waar ze worden ingezet voor veiligheidstoezicht (bv. winkelinspectie). Het koninklijk besluit voorziet de specifieke gegevens die de borden moeten bevatten in functie van de taken die in die bepaalde zone worden uitgevoerd.

► **Ministerieel besluit van 10 november 2017** tot vaststelling van de wijze van aanduiding van het begin en het einde van een zone op de openbare weg onder toezicht, van de mogelijkheid van uitgangscntrole bij het verlaten van een winkelruimte en van de uitoefening van situationele bevoegdheden, tot uitvoering van de wet tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, BS 21 november 2017.

Nieuw verzekeringsattest private bewakingssector houdt rekening met sweepings en inzet drones

Bewakingsondernemingen en interne bewakingsdiensten zijn verplicht om een burgerrechtelijke

aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten zodat lichamelijke letsels en schade aan goederen ten aanzien van derden gedekt zijn. Deze verplichting bestond reeds onder de oude regelgeving en wordt overgenomen in de nieuwe wet. Het principe dat op deze manier zekerheid wordt geboden dat aan eventuele gegronde vorderingen tot schadevergoeding voldaan kan worden blijft zo behouden. Het nieuwe besluit past de verplichte attesten aan door onder meer correct te verwijzen naar de wet en door de nieuwe bewakingsactiviteiten toe te voegen.

► **Koninklijk besluit van 12 november 2017** houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de verzekering tot dekking van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de bewakingsondernemingen, de interne bewakingsdiensten, de veiligheidsdiensten en de maritieme veiligheidsondernemingen, BS 24 november 2017.

Installateurs van bewakingscamera's hebben voortaan vergunning nodig

De nieuwe wet breidt haar toepassingsgebied uit met de ondernemingen die bewakingscamera's concipiëren, installeren, onderhouden of herstellen. Dit betekent dat deze bedrijven een vergunning nodig hebben van de minister van Binnenlandse Zaken om hun activiteiten uit te oefenen. Een nieuw besluit legt vast hoe de ondernemingen deze noodzakelijke vergunning kunnen aanvragen en welke inlichtingen en documenten ze bij hun aanvraag moeten voegen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen bedrijven met en bedrijven zonder exploitatiezetel in België.

► **Koninklijk besluit van 12 november 2017** betreffende het verlenen van vergunningen aan ondernemingen voor camerasystemen en de vernieuwing van deze vergunningen, BS 29 november 2017

Nieuwe procedure voor erkenning installateur van inbraakalarmen

Wie in ons land wil werken als erkend installateur van alarmsystemen die bestemd zijn om misdrijven te voorkomen of vast te stellen, heeft een vergunning nodig als 'onderneming voor alarmsystemen'. Het koninklijk besluit legt de procedure en de voorwaarden vast om die vergunning aan te vragen.

► **Koninklijk besluit van 25 december 2017** betreffende het verlenen van vergunningen aan ondernemingen voor alarmsystemen en de vernieuwing van deze vergunningen, BS 25 januari 2018.

© FOTO SHUTTERSTOCK

Bedrijven die bewakingscamera's concipiëren, installeren, onderhouden of herstellen, hebben voortaan een speciale vergunning nodig.

ARIEC's ondersteunen gemeenten in strijd tegen criminaliteit en overlast

Antwerpse en Limburgse steden en gemeenten die hun strijd tegen de georganiseerde criminaliteit willen opvoeren, vinden sinds eind 2017 steun bij de ARIEC's. Binnenkort krijgen ook de lokale besturen van de provincie Namen die ondersteuning.

Criminele organisaties proberen gebruik te maken van legale lokale voorzieningen en structuren om hun illegale activiteiten verder te ontwikkelen. Gemeenten kunnen preventief optreden tegen de inbedding van dergelijke organisaties op hun grondgebied. Ze kunnen bijvoorbeeld bouw- of exploitatievergunningen voor bepaalde inrichtingen of lokalen weigeren of intrekken, wanneer ze bijvoorbeeld niet voldoen aan de regels van brandveiligheid, stedenbouwkundige en milieuwetgeving, of een gevaar betekenen voor de openbare orde.

Uitwisseling van informatie

Om die bestuurlijke aanpak mogelijk te maken moet er binnen de gemeente een lokaal overleg opgezet worden tussen de gemeentelijke diensten ruimtelijke ordening, huisvesting, milieu, bevolking, OCMW en de lokale politie- en inspectiediensten. Die aanpak rendeert het best wanneer hij kan worden aangevuld met onderzoek door de federale politie, het openbaar ministerie en de sociale en fiscale inspectiediensten. De aanvragers van een vergunning kunnen bijvoorbeeld worden gescreend op eerdere veroordelingen op basis van informatie van het parket of de politie. Of er kan een financieel onderzoek worden opgezet naar de herkomst van het geld voor de geplande investering. In een dergelijke

geïntegreerde benadering is informatie-uitwisseling tussen de verschillende actoren die bij de bestrijding van georganiseerde misdaad zijn betrokken, een belangrijke voorwaarde voor succes.

Rol van ARIEC's

De Arrondissementale Regionale Informatie & Expertise Centra of ARIEC's zijn driekoppige cellen die bestaan uit een criminoloog-coördinator, een jurist en een specialist informatiebeheer. ARIEC Limburg en ARIEC Antwerpen zijn al officieel operationeel. In Namen start nog voor de zomer een derde ARIEC-project op, de voorbereiding daarvan is in volle gang.

De ARIEC-cellen sensibiliseren lokale besturen om georganiseerde criminaliteit en overlast op hun grondgebied bestuurlijk aan te pakken en ze ondersteunen hen met juridische expertise en met methodes die hun deugdelijkheid hebben bewezen. Ze kunnen ook kennis over goede praktijken van bestuurlijke aanpak aan de gemeentelijke overheden doorgeven en ervoor zorgen dat bovenlokale fenomenen die over meerdere gemeenten verspreid zitten, worden opgevolgd.

Proeftuinen

Elk ARIEC-project wordt beschouwd als een proeftuin in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en krijgt twee jaar lang steun van het departement Home Affairs van de Europese Commissie. Het is de bedoeling dat op basis van de opgedane ervaring in deze proeftuinen later de bestuurlijke aanpak over het hele land wordt uitgerold.

© FOTO SHUTTERSTOCK

Tegen sommige types van georganiseerde criminaliteit - zoals illegale car washes - is de strafrechtelijke weg niet afdoende. Een bestuurlijke aanpak is dan aangewezen.

ARIEC Limburg

Steun aan 44 Limburgse burgemeesters

Het Limburgse ARIEC-project is de inspiratie gaan zoeken in Nederland, waar al vijftien jaar Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) bestaan.

© FOTO ANNEMIE DE BOYE

Annemie De Boye: 'ARIEC Limburg is de link tussen de gerechtelijke en de bestuurlijke diensten.'

'De doelgroep van ARIEC Limburg zijn de burgemeesters van de 44 Limburgse gemeenten. We willen hen in de eerste plaats sensibiliseren en tonen wat ze kunnen doen in de preventie en de aanpak van de georganiseerde criminaliteit', zegt coördinator Annemie De Boye.

Burgemeesters zijn bevoegd voor de handhaving van de openbare orde en de veiligheid van de bewoners en ze kunnen inrichtingen sluiten die voor overlast zorgen. Het zijn bevoegdheden die bestuurlijk zijn en die de burgemeester toekomen, maar die een impact hebben op de bestrijding van bepaalde vormen van criminaliteit en overlast.

Instrumentarium aanscherpen

ARIEC Limburg probeert nu hun instrumentarium aan te scherpen zodat ze makkelijker preventief of sanctionerend kunnen optreden tegen inbreuken van criminele organisaties. Annemie De Boye: 'De gemeente kan een vergunning weigeren aan een criminele organisatie die een pittabar of een massagesalon openhoudt om geld wit te wassen. Ze kan ook lopende vergunningen intrekken of schorsen. De burgemeester heeft trouwens in de Nieuwe Gemeentewet (Titel 2, Hoofdstuk III, bevoegdheden van de burgemeester) bevoegdheden om inrichtingen te sluiten waar mensenhandel en drugshandel plaats heeft.'

ARIEC Limburg biedt juridische steun en helpt lokale besturen om bepaalde methodieken te ontwikkelen. 'De jurist van ARIEC staat bijvoorbeeld in voor het opmaken van modelbesluiten, helpt de gemeente bij het

uitschrijven van gemeentelijke reglementen en volgt de wetgeving en de uitspraken van de Raad van State ter zake op. In mei vorig jaar werd in samenwerking met de AD Veiligheid en Preventie een studiedag bestuurlijke handhaving georganiseerd waar nogal wat burgemeesters en dienstverantwoordelijken van gemeenten en politiezones uit heel Vlaanderen naartoe kwamen. Daar werd ook meer uitleg gegeven over de ondersteuning en de dienstverlening die de ARIEC's kunnen bieden.'

Protocol tussen lokale politie en parket

Burgemeesters moeten heel wat informatie opvragen bij het gerecht. 'Dat is een moeilijke oefening', zegt Annemie De Boye. 'ARIEC Limburg is hier de link tussen het gerechtelijke en het bestuurlijke. Wat we geleerd hebben uit de praktijk in Genk, is dat we vanuit de bestuurlijke diensten ook over heel wat informatie beschikken maar dat die te veel versnipperd zit. De bestuurlijke informatie die de wijkagent inzamelt, aangevuld met de informatie van de inspectiediensten (sociale inspectie, economische inspectie, btw-controle) geeft al een goed beeld van wat er leeft op het grondgebied van de gemeente. Als een burgemeester een evenement van bijvoorbeeld een motorbende verbiedt, een inrichting sluit of een vergunning intrekt, moet hij dat besluit motiveren. Dan heeft hij ook informatie nodig uit de gerechtelijke dossiers, informatie waarvan het

parket eigenaar is. Het parket kan hem inzage geven in dat dossier omdat hij een bepaalde bevoegdheid of belang heeft bij dat dossier.'

De gemeente kan met het parket en de politie een protocol afsluiten waardoor gerechtelijke informatie onder bepaalde voorwaarden met het lokale bestuur kan worden gedeeld.

Om de uitwisseling van informatie in het kader van de bestuurlijke aanpak mogelijk te maken, stelde de procureur-generaal van Antwerpen-Limburg een richtlijn op. Die

stelt gemeenten in staat om met hun lokale politie en het parket een protocol af te sluiten, waardoor gerechtelijke informatie onder bepaalde voorwaarden met het lokale bestuur kan worden gedeeld. Genk, Leopoldsburg en Sint-Truiden zullen als eerste gemeenten een dergelijk protocol ondertekenen.

Hybride positie ARIEC

In Limburg zit de ARIEC in een wat hybride positie. De cel is gehuisvest in het provinciehuis in Hasselt, draagt het logo, heeft het e-mailadres van de provincie en ressorteert aanvankelijk ook onder de bestuurlijke overheid van de provincie. Uiteindelijk valt de cel nu administratief onder de federale politie. In Antwerpen zit de ARIEC gehuisvest in de gebouwen van de federale politie.

Genk was pionier in België

In België was de stad Genk pionier in de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Naar het model van Maastricht startte de stad een pilootproject op. Dat werd erkend als terreinverkenkend ISEC-project, dat liep tussen 2013 en 2015 en steun kreeg van de Europese Commissie.

Annemie De Boye, de huidige coördinator van ARIEC-Limburg, was ook al coördinator in dit ISEC-project. Het project sensibiliseerde de stadsmedewerkers om te letten op signalen van illegale activiteiten en die te melden. Daarnaast werden verdachte panden gemarkeerd waar buitenlandse arbeiders worden gehuisvest, of waar prostitutie of mensenhandel wordt vermoed. Voor flexacties zette de gemeente operationele partnerships op met de brandweer, de sociale en economische inspectiediensten, de fiscale diensten van de FOD Financiën enz.

Op een lokaal overleg wisselden de verschillende stadsdiensten informatie uit met het parket van Tongeren, de lokale politie, de sociale en economische inspectie

Bij de uitreiking van een vergunning voor een horecazaak of een nachtwinkel wordt eerst nagetrokken of de aanvrager eerdere veroordelingen heeft opgelopen.

en het RIEC van Nederlands Limburg. Er werd een databank met informatie aangelegd en het bestuurlijk instrumentarium werd geoptimaliseerd om er verdachte inrichtingen en aanvragers van vergunningen aan te toetsen. Zo kwam er een stedelijk reglement voor horeca, nachtwinkels en belwinkels en werd bij het vergunningenbeleid nagetrokken of de aanvrager eerdere veroordelingen

had opgelopen. Op die manier werden seizoensarbeiders ontdekt bij huisjesmelkers, moesten Hells Angels hun plannen opbergen om een Genks clublokaal te openen en werden evenementen van motorclubs verboden. Andere gemeenten werden aangespoord om reglementering in te voeren waaraan de clubhuizen van motorclubs in de omgeving moesten voldoen.

ARIEC Namen zit in de voorbereidingsfase

Net als in Antwerpen en Limburg wordt in Namen nog voor de zomer een ARIEC-cel opgestart. De samenstelling van de cel die de bestuurlijke aanpak moet uitbouwen bestaat ook hier uit een criminoloog-coördinator, een jurist en een informatiebeheerder. Het project wordt opgezet in het gerechtelijk arrondissement Namen, maar men is er nog niet uit welk model zal worden gevolgd: dat van Limburg waar de cel zit

ingebod in de provinciale overheid, of dat van Antwerpen waar het project een plaats kreeg binnen de federale politie.

Stefan D'Herde van de federale politie licht een tip van de sluier: 'We hebben al gesprekken gevoerd met de provinciegouverneur en die is geïnteresseerd om betrokken te worden in het initiatief, maar hij wil eerst weten welke concrete projecten worden aangepakt.'

Momenteel maakt de federale politie een analyse van de types georganiseerde criminaliteit die in het arrondissement moeten worden opgevolgd. D'Herde maakt zelf deel uit van een Franstalige werkgroep die bij de federale politie de bestuurlijke aanpak opvolgt. In die werkgroep zetelen ook ambtenaren van de dienst preventie van de stad Namen.

ARIEC Antwerpen

'Het lokale bestuur geeft aanzet voor acties'

Het Antwerpse ARIEC-team is nog maar sinds kort actief, maar het levert al wel resultaten op. 'We zijn een bovenlokaal meldpunt en kennis- en expertisecentrum dat gemeenten, politie en openbaar ministerie informatie laat delen. Dat overleg is dan de basis voor een gepaste interventie op het terrein', zegt directeur-coördinator Jean-Claude Gunst.

Verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur

Anders dan in Limburg is de cel er een onderdeel van de Coördinatie- en Steundirectie van de federale politie. De actieradius van de cel omvat 70 gemeenten en 24 politiezones van de provincie Antwerpen. Jean-Claude Gunst: 'Bestuurlijke handhaving is een verantwoordelijkheid van het lokale niveau, daarom moet het lokale bestuur de aanzet geven voor een actie. Maar aangezien er al een forum voor de verschillende diensten bestaat, namelijk in de veiligheidsraad van de politiezone, wordt de principiële beslissing om een actie te ondernemen op dat niveau genomen.'

In Antwerpen valt die zone samen met de stad, andere politiezones omvatten meerdere gemeenten. Maar bestuurlijke handhaving blijft de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. 'Als er op het lokale niveau iets wordt gedetecteerd, vragen wij dat dit

eerst op de zonale veiligheidsraad wordt besproken. Eerst wordt nagegaan of er voldoende informatie voorhanden is. Daarna wordt afgesproken hoe het probleem wordt aangepakt en wie erbij betrokken wordt. En dan komt ARIEC met informatie of met (juridische) adviesverlening, of helpt het mee om de controleactie op te zetten.'

Ondersteuning op het veld

Hoewel de cel pas is opgestart, levert ARIEC al zijn bijdrage in de strijd tegen heel wat criminele fenomenen. 'Momenteel geeft ARIEC Antwerpen steun en advies aan gemeenten op het vlak van vergunningenbeleid voor horecazaken en is het betrokken in de strijd tegen malafide autoverhuurbedrijven, de exploitatie van hennepplantages, de drugshandel en in het Stroomplan, dat een gezamenlijke aanpak van de cocaïnehandel in Antwerpen op het oog heeft,' aldus Jean-Claude Gunst.

Typeprotocol

ARIEC biedt ook juridische steun bij het opstellen van gemeentereglementen. 'Vandaag zijn we in overleg met het parket en met de arbeidsauditeur bezig met het maken van een typeprotocol dat dienstig kan zijn om lokale protocolakkoorden af te sluiten.'

Ook met het parket verloopt de samenwerking vlot. 'Binnen het parket Antwerpen zijn er drie referentiemagistraten bestuurlijke handhaving aangewezen voor respectievelijk de afdelingen Antwerpen, Mechelen en Turnhout. Met hen hebben we samen met de arbeidsauditeur onlangs samengezeten om een aantal afspraken te maken. De procureur-generaal Antwerpen-Limburg heeft in dat verband ook een omzendbrief uitgestuurd over het delen van informatie tussen verschillende diensten.'

De gemeente kan een vergunning weigeren aan een criminele organisatie die een massagesalon openhoudt om geld wit te wassen.

De taken en de werking van het ARIEC-team Antwerpen staan uitgebreid omschreven in de brochure die de cel heeft opgesteld. U vindt deze brochure terug op Besafe.be.

De rol van de AD Veiligheid en Preventie

- ▶ ADVP creëerde een **documentatie- en kenniscentrum** inzake bestuurlijke aanpak. Dat ondersteunt de lokale besturen bij de ontwikkeling van bestuurlijke aanpak:
  - het verzamelt allerlei informatie met betrekking tot de bestuurlijke aanpak, analyseert die en stelt ze ter beschikking aan lokale besturen;
  - het verzamelt rechtspraak en stelt die, samen met een analyse ervan, ter beschikking van de lokale overheden;
  - het stelt een begrippenkader op met betrekking tot de bestuurlijke aanpak (vb. barrièremodel);
  - het detecteert en meldt knelpunten op wetgevend vlak die lokale overheden ervaren bij de uitbouw van bestuurlijke aanpak. Zo wil het wetgevende initiatieven uitlokken;
  - het verleent steun (met uitzondering van operationele steun) en advies aan lokale overheden en de ARIEC's bij de implementatie van projecten inzake bestuurlijke aanpak;
  - het reikt concrete instrumenten en tools aan in samenwerking met diverse partners, zoals modellen van lokale politieverordeningen en protocollen, handleidingen en barrièremodellen;
  - het sensibiliseert lokale overheden over het concept van bestuurlijke aanpak;
  - het werkt aan een SPOC-functie en speelt een faciliterende rol ten aanzien van de lokale besturen;
- ▶ ADVP zette een **website over bestuurlijke aanpak** op. Die bevat onder andere een definitie van wat bestuurlijke aanpak is, een overzicht van de relevante wetgeving, parlementaire vragen, lopende en afgelopen projecten, studierapporten, relevante studiedagen, persberichten en tools. U vindt deze informatie via Besafe.be. De website zal in 2018 een volledig nieuwe invulling krijgen.
- ▶ Vorig jaar werden een **Nederlands-talige en een Franstalige denktank** opgericht die de voeling met het terrein in beide landsalen moeten vertolken. In die denktanks zetelen experts uit de academische wereld, politiemensen, vertegenwoordigers van de gemeenten en lokale actoren en van de verenigingen van steden en gemeenten. Zij leveren allemaal inzichten vanuit hun eigen achtergrond en ervaring. Ze denken na en discussiëren over de problemen die gemeenten en politiezones ervaren bij de toepassing van bestuurlijke aanpak, wisselen ervaring en praktijken uit en formuleren bedenkingen, adviezen en voorstellen aangaande mogelijke juridische en/of pragmatische en realistische oplossingen.
- ▶ Om de lokale besturen te sensibiliseren over de mogelijkheden inzake bestuurlijke aanpak wordt er in 2018 een kick off bestuurlijke aanpak georganiseerd in Wallonië (cfr. Vlaanderen in 2017)
- ▶ De AD Veiligheid en Preventie wil de werking van de ARIEC's in Antwerpen, Limburg en Namen ondersteunen en faciliteren. Op basis van de concrete ervaringen zal de werking van de ARIEC's geëvalueerd worden, zullen de concrete uitdagingen en knelpunten, o.a. op het vlak van de informatie-uitwisseling en doorstroming, verder in kaart worden gebracht en zal, in samenspraak met diverse partners, onderzocht worden hoe een antwoord kan worden geboden op de concrete uitdagingen waarmee ze op basis van het huidige wettelijk kader geconfronteerd worden.
- ▶ De AD Veiligheid en Preventie plant in 2018 een aantal specifieke acties in het kader van overlast gelieerd aan het nachtleven, waaronder de ontwikkeling van een concreet instrumentarium ten behoeve van de lokale besturen. Er zal ook gestart worden met de ontwikkeling van een barrièremodel voor welbepaalde overlastfenomenen die betrekking hebben op het uitgaansleven.

Gemeenten kunnen een vergunningenbeleid invoeren in de strijd tegen malafide autoverkopers.

Veiligheidsmonitor: hulpmiddel voor bijsturing veiligheidsplannen

De resultaten van de Veiligheidsmonitor - die begin volgend jaar beschikbaar zullen zijn - zullen bijna alle Belgische gemeenten dekken. Ofwel zullen er aparte resultaten zijn voor de gemeente ofwel voor de politiezone waartoe ze behoren. De gemeenten zullen daarmee een leidraad hebben om er hun veiligheidsplannen op af te stemmen.

Alle lokale besturen konden zich tot eind 2017 inschrijven voor de Veiligheidsmonitor, een samenwerking tussen de AD Veiligheid en Preventie en de federale politie. 'In de aanloop naar de voorbereiding van de nieuwe beleidscycli hebben veel gemeenten zich ingeschreven', zegt Ellen Vanden Bogaerde, adviseur Beleid en Beheer bij de afdeling Politiezone Informatie en ICT van de federale politie (DRI/BIPOL). 'Het grootste deel van de politiezones, 164, doen mee, maar daarnaast hebben ook 240 gemeenten zich nog eens apart ingeschreven.'

Geautomatiseerde verwerking

Omdat de bevraging geautomatiseerd gebeurt, valt een groot deel van de lasten en kosten van de gemeenten weg. 'Wij zorgen voor een online geprogrammeerde vragenlijst en slaan de antwoorden centraal op', aldus Ellen Vanden Bogaerde. 'Ook de schriftelijke vragenlijsten worden verstuurd en gescand op federaal niveau. Zo moeten de gemeenten die niet meer zelf versturen en verwerken. Bij de gemeenten die een strategisch veiligheids- en preventieplan hebben valt de inschrijving bovendien onder die kostenpost. Bij de andere gemeenten is dat niet het geval, maar de kosten voor de deelname zijn sinds de automatisering en door

de grootschaligheid van het initiatief dus sterk gereduceerd.'

De basis van de vragenlijst is voor alle gemeenten dezelfde, elke gemeente kan wel zelf nog maximaal drie vragen toevoegen aan die lijst.

Rapport met eigen resultaten

De deelnemende politiezones en lokale besturen ontvangen een uitgewerkt tabelrapport met hun eigen resultaten. Er zal ook een vergelijking mogelijk zijn tussen de gemeenten onderling en tussen de gemeente en de politiezone, de provincies, het gewest en het nationaal niveau.

De waarde van de resultaten hangt af van het aantal afgewerkte enquêtes. Hoe groter het aantal, hoe betrouwbaarder de resultaten en hoe diepgaander er kan worden geanalyseerd. Om statistisch correcte uitspraken te kunnen doen, moeten er per deelnemende entiteit (zone/gemeente) minimaal 350 afgewerkte enquêtes zijn.

De vragenlijsten zullen vanaf half maart 2018 verspreid worden onder de bevolking. De resultaten zullen klaar zijn in 2019.

Bestrijding overlast geëvalueerd

De initiatieven om overlast beter te bestrijden zitten op de goede weg. Dat blijkt uit een eerste tussentijdse evaluatie van de Kadernota Integrale Veiligheid 2016-2019 (zie Besafe 40, september 2016).

Om het begrip 'overlast' beter af te bakenen en om de inzet van verschillende gemeentelijke ambtenaren beter op elkaar af te stemmen, heeft de Algemene Directie Veiligheid en Preventie 97 lokale praktijken in kaart gebracht. Vooraleer de lokale beleidsmakers die gegevens kunnen raadplegen, moeten ze eerst nog worden opgedeeld in categorieën. Voor al die categorieën zullen dan ook telkens de beste oplossingen worden aangegeven. Daarom worden de gegevens ook voorgelegd aan een aantal academici, zodat de voorgestelde praktijkoplossingen ook kunnen worden getoetst aan de juridische achtergrond.

Ook de gemeenschapswachten zullen meer mogelijkheden krijgen om overlast te bestrijden. Zo krijgen ze – de betreffende wet Diverse Bepalingen was bij het ter perse gaan van dit Besafe-nummer nog niet goedgekeurd – de bevoegdheden om op te treden tegen overtredingen op stilstaan en parkeren en wordt de screening van de gemeenschapswachters versterkt.

Impactevaluatie SVPP's

Academici van de VUB en de ULB hebben zich het voorbije jaar gebogen over de impact van de strategische veiligheids- en preventieplannen. Ze namen daarbij de fenomenen inbraak, intrafamiliaal geweld en overlast onder de loep. Dat onderzoek

mondde uit in een methodologische gids, die de SLIV-medewerkers kunnen gebruiken om de veiligheidsplannen te evalueren. Daarbij worden een aantal ijkpunten vastgelegd, onderverdeeld in drie categorieën. Zo moet men niet alleen de context en

de voorwaarden evalueren, maar ook de uiteindelijke impact: zijn de gevolgen gewild of niet, zowel voor het doelpubliek als voor het fenomeen op lange termijn.